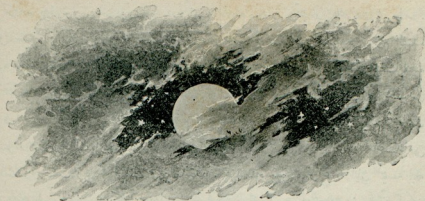

مكة على باب الرحيل

١٨ نجى سنة

غرة ربيع الآخر ١٣١٥

جزء، عدد : ٦٧

قر

نجم نهار محرک فی قطع ایدہ رک مساعی یومیہ سنک ویردیگی زحمتک تأثیریلہ
چہرہ سی آتشین رنگہ مستغرق اولدینی حالہ بی تابانہ مغرب اختفایہ چکیلدیگی
زمان، سمای لاجورد فامک اوتہ سندہ، بریسنده کواکب لیلک الک بیوکلری الک اول
محرزانہ و بونلری تعقیباً کوچکلری خانقانہ بر صورتہ عرض دیدار برتوبار ایتمک
باشلار لرک، حامیلری مقامندہ اولان قر ایسہ بوسکرہ کیلرہ رفاقت ایدر، دغدغہ لی،
ولولہ لی اولان نہارک یرینہ لیل سکون شاعرانہ قائم اولورک مساعی روزمرہ
ایلہ تأمین معیشت ایدلر کدن صکرہ انسانی مطالعات و متفکرانہ نسوق ایلر .
مطالعات فکریہ طالع ایچون هیئتدن دہا علوی، دہا سماوی بر مادہ وارمیدر ؟
انسان نامتناهی طبیعت ایچندہ خالق یگانہ کائناتی، قدرت و عظمتی تعلم ایلر .
کندیسنہ نسبتلہ کرہ مزک دیگر کنارندہ کی قوم دانہ سندن فرقی قالمیان او کائنات
نہدر ؟ ایشتہ هیئت، انسان دینلان مخلوق عاجزی مطاوعت حقیقیہ بالاجبار فکر
بشرک، ناقابل مساحہ عمق، فضا ایچندہ وسائط معاونتہ قلیلہ، آلات غیر مکملہ

وَدھا طوغریسی بر عدسہ پارچہ سیلہ اسرار و قوانین طبیعتی کشف و ادراکہ سوق ایلہرک، قوۃ عالیہ و غالبہ سنی اظہار ایتدیرر .

مطالعات سماءات ایلہ مشغول اولان مفکرینی اختیار، بو عظمت مشعشہ ناک خالقنی تفحص ایتک ایستر؛ سماء ایسہ قدرت فاطرہ ناک شان و شکوہنی بر شہر آیین- حیرت درہ عقول ایلہ اعلان ایدر .

فقط بو عظمت مشعشہ ناک قسم اعظمہ بر نظر عارفانہ عطف ایتکسزین کچمک نادن نشئت ایدیور ؟ اوت! آنلر رسام شہیر رفائیک بر لوحۂ غراسی ایلہ بشقہ بر لوحۂ تصویر تماشاسندہ کی فرقی فارق اولیان اشخاصدن عبارتدرلر . رفائیک لوحہ سندہ کی کوزللیکی آکلاہ یلیک ایچون صنعت ترسمیدہ ایجہ صاحب معرفت اولمق لازم کلور . سماء نظر حکمتہ قارشی آجیق بر کتاب حکمندہ در . نجوم بی شمار اوکتایک حروف و اشاراتی دیمکدر؛ فیاض قدرت ایسہ مال جلالتی در . ہئت دہ بو کتاب پر معالی ناک مفتاح حروفیدر . بناء علیہ معلومات ہیئہ اولمقسزین بو کتابک معانی و اسرارینہ وقوف بر امر محالدر .

آنار عتیقہدن ہر ہانگیسناک اولورسہ اولسون کوزللیکی آکلاہ یلیک ایچون بر لسان اوکر ندیگمز حالہ نظر من اوکندہ عیاناً طوران بر ملاحت ایدیہنی ادراک ایچون ہیئت تحصیلی آندن دھا زیادہ واجب اولمازی ؟ اساساً ہیئت جتیندر؛ (اورانی) قریہ سی ایسہ کشف دستورات جبریہ اورمانلری ایلہ محاط اولدیغندن، انتخابی مناسب اولہ ماز . فقط ہر کس ایچون شایان توصیہ، ممکن التفہم و یا لازم التعلیم اولان بر جوق بحثلری موجوددر .

معوّج، صعب المرور بوللری تعقیب ایلہ اوزاقلرہ کیتک، قان ترہ مستغرق اولمقدن ایسہ اجسام سماءویہ ناک کافہ سندن زیادہ بزہ یقین بولنان قری نظر مطالعہیہ آلام . قر رؤیت عادیہ و یا دھا ایوسی دور بین ایلہ تدقیق ایدیہلہ جک اولورسہ قرصندہ بر طاق منور و مظلم نقطہ لر کوریلورکہ اعصار قدیمہدن بری ہر ملت، مخیلہ سنک وسعت وقوتی نسبتندہ گوناگون خیالات و تأویلاتدہ بولمشلردر .

قرص قرک بر چہرۂ ابتسام پناہمی، یوقسہ کریہ ناکہ می شبیہ اولدیغنی تدقیق

خصوصی اصحاب مطالعہ ناک انظار دور بینانہ سنہ حوالہ ایدلم . ہر حالہ قرص قمرہ بر طاوشان ، جیلان ، قوجہ قاری تصوّر ایدہ نیک یالکڑ شرق خیالات پرستانہ مخصوص اولہ مز . آوستریانک بعض جہتلی اہالیسی (قرال داوید) قمرہ (ہارپ) چالیور اعتقادندہ بولمقدہ ، فرانسزلر ایسہ حضرت عیسیاہ خیانتندن طولانی یہودی (اسقاریوت) ی اورادہ بر حبس ابدی بہ محکوم ایلمکدہ درلر .

یقین زمانلردہ ایسہ بر قمر فطوغرافجیسینک ، معانقہ ایتمکدہ بولنان ایکی دلبرک اطراف چیزگیسنی ارانہ ایدیور ، فکری پک زیادہ شایع اولمش ایدی . پک اسکی بر فکر ایسہ قمرک بر آیندن عبارت اولدینغی واورادہ گوریلان شیلر کرۂ ارضک انعکاساتندن بشقہ برشی اولدینغی مشعردر . بو اعتقاد ، ہومبولدن صکرہ ، عجستاندہ حالا زمانمزہ قدر دوام ایدہ گلمشدر . مع مافیہ دہا اسکی زمانلردہ قمرک کرہ مزہ مشابہ بر عالمدن عبارت اولدینغی فکری موجود ایدی . ایستہ بو اعتقاد نتیجہ سی اولہرق قرون وسطی دن بری دفعات ایلہ مناقشہ وتدقیق ایدلمش بر مسئلہ غریبہ تحدت ایلشدر .

بزم مکتبلردہ «اشک دعواسی» واورویا طلائی آرہ سندنہ «اشک کوپریسی» عنوانی ایلہ اشتہار ایدن فیثاغورث یعنی «بر مثلث قائم الزاویہ نیک وتر قائمہ سی مربعی ، ضلعین آخرین مربعلری مجموعنہ مساویدر» دعواسی معلومدر . بناء علیہ اضلاع مثلث اوزرینہ یاییلہ جق مربعاتی ، سکان قمرہ عرض وارانہ ایلہ مقابله آنلر طرفدن عینی وجہلہ جواب آلق ایچون ، بر چولندہ اشجار جسمیہ ایلہ وجودہ کتیرمک فکری پک زیادہ میدان آلدی . فقط سطح قمرہ مخلوق ذی حیات وارمی؟ ترقیات فنیہ نیک حال حاضرینہ نظر آ بوسؤلہ قطعی بر «خیر» جوابی ویریلہ بیلور . چونکہ قمرہ بولنان ہوا ی نسیمینک پک آز کشیف ویا پک چوق لطیف اولدینغی مرتبہ ثبوتہ واردینغدن ، بنیہ وتشکلاتی بزہ مشابہ اولان مخلوقاتک موجودیتہ احتمال ویریلہ مز . بوندن بشقہ صو . نباتات غیر موجود ، والحاصل حیات عضویہ کاملاً مفقوددر . ہوا ی نسیمینک فقدانندن طولانی قرص قمرہ بر سکون قبرستان حکمفرمادر . لون وشکلی غریب سادہ ، چپلاق قیالر ، چوقدن منطقی اولمش درین

قحۀ برکانلر، غایت یوکسک قیالر آره سنده دهشتلی اوچوروملر، واسع و عقیم اوقوملر قرک پاتورامه سی « منظره عمومی سی » تشکیل ایدرلر .

غیر اختیاری اوله رق انسان سکنه قدیمه نك جهنمه بر مدخل وضع ایتمك استدکاری محلی دوشونمگه مجبور اولور ! احتمالکه میلیونلره سنه لر گذرانی ایله کره مز تحت الارض قوتلردن قورتلقدن وصول قره لر طرفسدن بلع اولندقدن صکره بویله بر منظره اخذ ایله جکدر . قرک بر فطوغرافیسی تدقیق ایدیه جك اولورسه بر برینك یقینه صوقولمش بر جوق قحۀ برکانلر کوریلورکه، آنلردن بعضلری « مینیون » دینله جك قدر کوچك اولدقلری حالده، بر طاققلری کره مزك الك جسم یانار طماغلرندن پك جوق دفعه لر بیوکدرلر . بوقدر جسم قوتلرک حصوله کتیردکاری انقلاباتك نه قدر عظیم و دهشتناك اولسی لازم گلور !

اوق دهشتلی فعالیتیه شمديکی حالده بو شهادت ابکمانه دلالت ایتکده در . رصد دورینلرینك اختراعندن بری - احتمالکه تبدلات جزویه وقوعه گلدیکی حالده - هیچ بر اثر انقلاب کشف اولمه مامشدر . بلکه قرک شمديکی فوطوغرافیسی ایله بر ایکی ربع عصر صکره یاییله جقلری مقایسه ایدیه لرك دوچار تحویل اولدینی اثبات ایدیه بیلور . فقط شمديکی حالده بویله بر تحولاتك وجودینه احتمال ویرمك آرزوسنده دگلز .

معلومدرکه قر بزه دائمی عین وجهنی ارانه ایدور . فی الحقیقه خلقتدن بری دها بر انسان کوزی، وجه دیگرینی کورمگه موفق اوله مامشدر . بو حقیقت غریبه، محوری اطرافنده کی حرکت دوریه سی ایله کره مز حولنده کی دور تامنی مساوی زمانده اکمال ایلدیگندن نشأت ایتکده در .

رنکی بر پارچه صایمتر اقدرکه بوده زمینینک خواصندن ایلرو گلکده در، بر خسوف ائساننده - که هیچ بر وقت کاملاً نهان اولمز - باقر قرمزیه سی بر رنك اخذ ایدر . بولون احمره چینده پك غریب معنا ویرلمکده در . گویا خسوف زماننده بر جن، قری بلع ایتك استدیکندن، بو قرمزی رنك آندن آقان قاندن عبارتدر . بزم، جنلرک زنجیرلره باغلامسی، اعتقادمز دخی بوندن آشانی قالماز .

بوجهتله چینه خسوف زماننده هرکس قرک تخلیصی ایچون طیشارویه فیرلایه رق،
ولوله لر قویارمه، تفنیکلر انداختنه باشلار. آناطولیده و آرناوودلقدده ایسه حالا
سلاح آتیلور، طبل وزورنا، صحن قباغی چالینورکه، آره لرنده خفیف رنک تبدیلی
قدر بیله فرق یوقدر. وقتيله چینه ایسه بوغیرت معاونت ده ایلر و کوتوریلرک
وقوع خسوفدن هرکسی وقتيله خبردار ایتمک ایچون خصوصی بر هیئت مکتبی ده
وجوده کتیرلمش ایدی.

اون یدنجی عصرده ایسه کرک عدم وقوف ثمره سی، گرکسه تکاسل نتیجه سی
اوله رق هیئتشناسان - یسوع جمعیتنه منسوب میسیونرلر اخبار ایلدکلی حالده -
رسماً اعلان ایلامش. مؤخرأ خسوف وقوع بولجه دولت سماویه اهالیسی پک
زیاده خوف و دهشت اوغرامش و بو وسیله ایله میسیونرلر اوچورتمه حکومتک
مظهر حسن توجه و احترامی اولمشلردر.

اوزمانلر اکثریتله خسوف وقوعلرینه هیچ انتظار ایلدیکلی حالده واقع
اولمشلر. بوجهتله درکه چین کتب مقدسه سنده تاریخ میلاددن ۲۵۵۰ سنه مقدم
وقتيله اخبار و اعلان ایلدیکنه مجازات اوله رق (هی) و (هو) اسمنده کی منجملرک
باشلری کسلیشدر.

زمانلر ارباب هیئت خسوفی ثانیه سی ثانیه سنه خبر ویره بیلدکلی جهتله بو کبی
احوالک و قوعی تصور اولنه ماز. خسوفی وقوعندن اول خبر ویرمک صنعتینک
منشائی پک قدیم اوله رق، میلاددن بش عصر مقدم برحیات اولان یونان مشاهیر
هیئتشناساندن مه تونه اسناد ایلدیکده در. مه تونک حسابنه نظراً قر تقریباً ۱۹ سنه
صگره سماده ینه عینی موقعه ده بولور. بناء علیه بوقدر زمان مروردن صگره
خسوفلر عینی صره موجبجه بتکرار واقع اولور. آشکاردرکه بوقاعده تقریبی
ایسه ده زمانی آنحق ساعترلرله مساحه ایتمک مقتدر بولسان اقوام قدیمه ایچون
کافی ایدی.

فقط بز قری اوزاقدن کوریر کورمن کندیسیله معارفه مزلی ده ایلر ولتمک
ایچون مسافه سنی مساحه ایتمک لازم گلدی. قره موصلت ایده یتمک ایچون نه قدر

زمان یوریمك لازمدر؟ آی، كرمزدن «۵۲۰۰۰» جغرافیا میلی اوزاقده بولندیغندن او حالده چكیده جك بر تلغرافنامه اورایه وصول ایچون تقریباً بر ثانیه دن بر پارچه زیاده زمانه محتاج بولوردی . ثانیه ده منتظماً ۵۰۰ متره قطع ایلمه بیلان بر طوب مریمسی طقوز گونده و بر سرعت قطاری لاینقطع حرکت ایتمك شرطیه تقریباً طقوز آیده مواصلت ایده بیلور .

كره ارضدن قره جسم بر کوپری یایمق ایچون ایسه یالکز ۳۰ عدد كره ارضی یان یانه و یا بربری اوسته وضع ایتمك لازم گلور . بو جسر عظیم سماوی یی كچرك قره مواصلت ایدن سیاح علوی كیم بیلور نصل بر حیرته دوچار اولور ! زیرا ثقلت مناسبتی اوراده بسبتون بشقه در . قر كرمزدن سكسان دفعه خفیف و نصف قطری . نصف قطر ارضك ربعی قدر اولدیغندن، آنك سطحنده ثقلت و یا جاذبه بریكندن آلتی دفعه آزدرد ؛ یعنی عین قوت صرف ایلمیگی حالده بر انسان كرمزده قالدیره بیله جگی ثقلتك آلتی مثالی اوراده قالدیرر . اوراده بر چوچق بوراده بر آدم قدر ایش گورده بیلور . قره بر پارچه شدتله پای انداز اولان بر خاكینك كندی آرزوسی خلافت اوله رق نصل اولوبده باش اوسته كلدیگی سویله میه جگز . مقاله مزى مطالعه ایدنلردن قره سیاحت ایتمك فكرنده بولنانلره معروضاتمزی نظر . دفته آله رق دوشونملرینی توصیه ایده رز .

شمدی بر پارچه ده سطح قرده كزدم . زمینینك خواصی او كرنك . اورادن سمایه طوغری بر نظر عطف ایده جك اولور سهق بروج كواكب طبقی كره ارضدن مرئی اولدیگی كبی مشهود اولور ؛ فقط كوش افقده بولندیغنی حالده بیله قبه سما بسبتون مظلمدر . كوش محیطی كه ارض اوزرندن یالکز كسوف زماننده گورلمسی ممكن اولور ، كوزی قاشدیره حق بارلاق بر ضیا هاله سی ایله محاط بولور . كوش ایله محیطی خفیف بر ضیا بلوطی كبی احاطه ایدن اوزونجه قطع ناقص ایسه معلوم اولان ضیای منطقه لبروجی در . كوشك یاننده قبه سمای مظلمه میونلرجه كواكب ، نقاط مضیئه ثابته كبی نمایان اولمده در . كرمزدن مشاهده ایدیلان اونشعشع نجوم ، او لطیف تبدل الوان سكآن قره مجهولدر .

تکمیل سماوات غایت بطائنه حرکت ایدر . یالکز قردن باقیدینی حالده
 گونشدن اون دفعه بیوک کورینان کره ارض سمای نجم آلودده اولدینی نقطهده
 دائماً ثابت بولور . مع مافیه متتادیا محوری حولده دور ایدرک دائماً مختلف
 جهتلرینی ارا نه ایلر . بر یوم قری $\frac{1}{2}$ ۲۹ یوم ارضی قدر امتداد ایلدیگی جهتله
 ارضده قرك بزه قارشو تشکیلی ایلدیگی صفحات کبی آکا قارشو وجوه مختلفه
 عرض ایدر؛ یالکز قمر بدر حالده ایکن کره منر آکا قارشو سمای مکوکیده خفیف
 بر هاله ضیا ایله محاط بولورق بر هلال مظلم ارا نه ایلر . ارضک اوزرینی قاپلایان
 سحاب، محصولات سسکان قرجه تفهیمی مشکل مجهولاتنددر؛ چونکه قمر ایچون
 سما سحابدن معرادر . بالجله (مه تورقو لوزی) هر درلو احوال وتبدلاتی ایله برابر
 قرده موجود دگلددر . سطح قرده دائماً عین هوا، سحابدن عاری بر سما، نه ارا
 دهشتلی بر حرارت، لیلاناقابل تصور بر برودت حکمفرمادر . گوندزین موجود
 اولسه صو غلیان ایدر بیلدیگی حالده کچهلین چیهو انجماد ایلر . بناء علیه سطح
 قرك حیات عضویه مسکن اوله میه جفی بلا تردد قبول ایدر بیلورز .

آلانجه دن مترجمی :

محمد رشدی

